

Boekingskantoren en artiesten: **Agents After All !?**

Jeroen van Woezik

Op 25 mei 2011 deed de rechtbank Amsterdam een belangrijke uitspraak over de relatie tussen een artiest en zijn boeker. De (mondelijke) boekingsovereenkomst was in dat geval volgens de rechtbank Amsterdam te kenmerken als een agentuurovereenkomst (!).

Op grond van welke feiten en omstandigheden de rechter tot deze conclusie komt, is niet duidelijk. De

rechter besteedt daar in het vonnis weinig aandacht aan in zijn beslissing. Het is daarom niet duidelijk of iedere

boekingsovereenkomst als een agentuurovereenkomst is aan te merken en welke factoren daarbij doorslaggevend zijn.

Ervan uitgaande dat de boekingsovereenkomst een agentuurovereenkomst is, zijn de (praktische) gevolgen voor de artiest én de boeker groot. Bij beëindiging van de samenwerking kan de artiest geconfronteerd worden met een flink bedrag dat aan de boeker betaald moet worden als goodwillvergoeding (in de uitspraak € 60.000) en eventueel een schadevergoeding als de samenwerking onregelmatig is beëindigd (in de uitspraak € 42.905,17).

In deze bijdrage zal ik de gevolgen van de uitspraak van de rechtbank Amsterdam duidelijk maken. Daarbij

zal ik eerst aandacht besteden aan de praktijk. Vervolgens aan het juridisch kader. Tot slot zal ik een aantal tips geven.

De praktijk

In de praktijk komt het vaak voor dat er tussen een artiest en zijn boeker geen schriftelijke overeenkomst is. Het blijft bij wat afspraken (per email of mondeling) over bijvoorbeeld percentages. Vervolgens wordt de naam en foto van de artiest op de website van de boeker gezet en de samenwerking tussen partijen is een feit. Zo makkelijk als de boekingsovereenkomst wordt aangegaan, zo makkelijk wordt deze beëindigd.

De uitspraak van de rechtbank

Amsterdam maakt duidelijk dat de beëindiging van de samenwerking tussen een artiest en een boeker de nodige risico's met zich meebrengt. Met name als partijen hierover geen duidelijke afspraken maken, de afspraken niet op papier zetten en/of als de boekingsovereenkomst in strijd is met dwingend recht en niet door partijen (bij beëindiging) wordt nageleefd.

Aan welke regels dienen partijen zich te houden bij de beëindiging van de samenwerking als de boekingsovereenkomst een agentuurovereenkomst is?

Juridisch kader

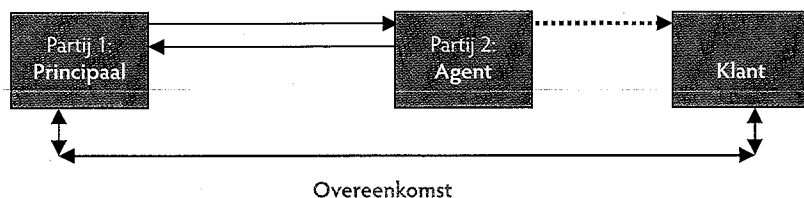
Een agentuurovereenkomst is een overeenkomst waarbij een partij (de

'agent') tegen een beloning bemiddelt bij de totstandkoming van overeenkomsten tussen de andere partij (de 'principaal') en een derde (klant).

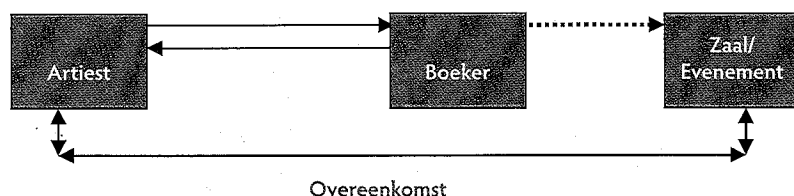
Het maakt niet uit welk kopje partijen boven de overeenkomst zetten. Als de overeenkomst voldoet aan de voorwaarden van een agentuurovereenkomst, dan geldt het wettelijk regime van de agentuurovereenkomst.

Uit de uitspraak volgt dat het regime van de agentuurovereenkomst van toepassing is op de (mondelinge) boekingsovereenkomst. Hierdoor zijn de volgende aandachtspunten voor partijen van belang, namelijk: de opzegtermijn, de gevolgen van een onre-

Agentuurovereenkomst

(Mondelinge)overeenkomst

gelmatige opzegging en de vergoeding die de artiest bij beëindiging aan de boeker moet betalen, de zogenaamde goodwill of klantenvergoeding.

Opzegtermijn

Een agentuurovereenkomst moet worden opgezegd met inachtneming van de (wettelijk geregelde) opzegtermijnen. De opzegtermijn is in alle gevallen afhankelijk van de duur van de overeenkomst.

Een overeengekomen opzegtermijn

mag korter zijn dan de opzegtermijn die geldt indien partijen geen opzegtermijn overeengekomen zijn.

Onregelmatige opzegging en schadevergoeding

Voor de artiest en de boeker geldt dat wanneer één van hen de agentuurovereenkomst opzegt zonder rekening te houden met de geldende opzeggingstermijnen, die partij in de meeste gevallen een schadevergoeding aan de andere partij zal moeten betalen. Er is dan sprake van een zogenaamde

‘onregelmatige beëindiging’ van de agentuurovereenkomst. Dit is anders indien er dringende omstandigheden voor de opzegging zijn.

Goodwill / klantenvergoeding

Ook indien de agentuurovereenkomst op een juiste wijze eindigt, geldt als hoofdregel dat de artiest een vergoeding verschuldigd is aan de boeker. De wet spreekt in dit geval van een zogenaamde klantenvergoeding (ook wel goodwillvergoeding).

De aanspraak van de boeker op een goodwillvergoeding kan niet worden uitgesloten. De rechter kijkt bij het bepalen van de hoogte van deze vergoeding naar alle omstandigheden.

Factoren die daarbij een rol spelen zijn bijvoorbeeld:

- het voordeel dat de artiest geniet na het einde van de overeenkomst door de inspanningen van de boeker;
- de provisie die de boeker gedurende de looptijd van de overeenkomst heeft ontvangen (en die de boeker na beëindiging van de samenwerking misloopt);
- de duur van de overeenkomst;
- reden van beëindiging.

In de specifieke relatie tussen een artiest en een boeker kan ik me voorstellen dat de rechter bij het bepalen van de ‘billijke’ goodwillvergoeding, in zijn afweging rekening zal houden met omstandigheden, zoals:

- de wijze waarop de artiest door de boeker is gepromoot (alleen in combinatie met andere artiesten in een email aan een al bestaande mailinglist van zaaltjes, of er is nagebeld etc.);
- de hoogte van de gages;
- de netto winst van de artiest uit de boekingen (deze kan voornamelijk bij beginnende artiesten nihil zijn, ook na een groot aantal optredens).

Indien partijen niets zijn overeengekomen over de opzegtermijn, dan geldt het volgende:

Looptijd agentuurovereenkomst	Minimale opzeggingstermijn
Tot drie jaar	Drie maanden
Vanaf drie tot zes jaar	Vier maanden
Zes jaar en langer	Vijf maanden

Indien de overeenkomst wel een opzegtermijn bevat, dan geldt het volgende:

Looptijd agentuurovereenkomst	Minimale opzeggingstermijn
Tot één jaar	Eén maand
Eén tot drie jaar	Twee maanden
Drie jaar en langer	Drie maanden

De goodwillvergoeding bedraagt maximaal de provisie van 1 jaar. De hoogte wordt berekend door het gemiddelde te nemen van de jaarprovisie van de boeker van de laatste 5 jaren, of (indien de overeenkomst korter heeft geduurd) de gemiddelde jaarprovisie gedurende de samenwerking.

Het recht op de goodwillvergoeding is gebonden aan een korte vervalttermijn. De boeker moet binnen één jaar na beëindiging van de agentuurovereenkomst hebben meegedeeld aanspraak te willen maken op een goodwillvergoeding.

Tips

Bij de vraag of het agentuurregime van toepassing is kan een rol spelen wie de boekingsfee betaalt (de klant/zaal of de artiest), hoe duurzaam en exclusief de relatie tussen de artiest en boeker is en of de boeker en de artiest hun samenwerking in een joint venture hebben vorm gegeven.

Als de relatie binnen het agentuurregime valt, is het van belang om bij het aangaan van een boekingsovereenkomst een opzegtermijn overeen te komen. Hierdoor is deze korter dan wanneer partijen hierover niets hebben afgesproken. Om er voor te zorgen dat de partij die de samenwerking beëindigt niet schadelijkt is, moet bij beëindiging van de samenwerking rekening gehouden worden met deze opzegtermijn.

Om het agentuurregime te vermijden kan een artiest een joint venture met alle betrokken partijen (waaronder de boeker) starten in de vorm van bijvoorbeeld een vennootschap onder firma (V.O.F.). Iedere partij brengt vervolgens zijn arbeid/dienstverlening etc. in de gezamenlijke joint venture in. Door de boekingsactiviteiten in die joint venture in te brengen, is er geen sprake meer van een agentuurrelatie. Op deze wijze kan zowel de opzegtermijn, eventuele schadelijktigheid bij een onregelma-

tige opzegging en de goodwillvergoeding worden vermeden.

Ook de praktische invulling van de samenwerking kan aanknopingspunten bieden om aan het agentuurregime te ontsnappen. Bijvoorbeeld door overeen te komen dat de artiest geen vergoeding aan de boeker verschuldigd is, maar het de boeker vrij staat een redelijke vergoeding bij de klant te bedingen. De klant is dan gehouden de vergoeding van de boeker voor zijn bemiddeling te betalen.

Doordat de rechter zich nog (bijna) nooit over de relatie tussen een boeker en een artiest heeft uitgelaten, laat staan een hoge rechter, zal de toekomst moeten uitwijzen of iedere boekingsovereenkomst een agentuurovereenkomst is en/of welke factoren bij de beoordeling daarvan doorslaggevend zijn.

Jeroen van Woezik is advocaat entertainmentrecht/intellectueel eigendomsrecht en zanger/gitarist in Absent Minded (TMF Kweekvijver/3 FM Serious Talent)